

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

המליץ על אדם שהוא אמין והלה ברח עם הרבה כסף והמפקיד תובע את הממליץ

תיק מ' 1520.

טענות ומענות: מרוסיה מאדם שהיה צריך להוציא משם כספים לאירופה וחילץ אדם אמין שיכול לקבל ברוסיה מזומן ולזכות חשבונו באירופה, וחברו המליץ לו על אדם אמיד ועשיר שתורם הרבה למוסדות הקהילות ברוסיה ומתפרנס מהעברות כאלו, והמתווך הממליץ אצר בפירוש שאיננו לוקח אחריות על המומלץ רק שיברר עליו בעצמו. וגם המתווך הוא מעשירי המקום ותורם כספים לרבנים ולמוסדות יהודיים שם. והתנה המתווך שיקבל כמה אחוזים מכל העברת כספים אחרי פרעונה באירופה, כשכר על התיווך, אבל לא נשא ונתן בידו כלל. ורגילות המעבירים להתחיל עם סכומים קטנים ואחרי שמכירים מגדילים את הסכומים, אבל המעביר בנידון דכאן היה דחוק מאוד באירופה ומיד העביר סכום עצום של כמה מליונים, ובין ההעברה מהכא להתם נעלמו רגלי האמיד העשיר המעביר. ותובע המפקיד את המתווך על המלצתו, והמתווך עונה שאמר מתחילה לא לסמוך עליו, וב' ששינה מהמנהג להעביר בתחילה סכומים קטנים, וע"ז ודאי לא המליץ לו. וג' שמוכח מההיעלמות שאי"ז תרגיל עוקץ לגנוב, כי המעביר הנעלם מושקע ברוסיה בסכומים הרבה יותר גדולים מכמה מליונים אלו, ובבריחתו איבד כל פרנסתו וכספיו, וכנראה היה עליו איזה איום בנפש או שנתפס סוחר בנשק וסמים וכדו', או שכמעט נתפס וברח מהם מחמת נפשות או ירד למחתרת וגלה למדינה אחרת. ע"כ זה אונס ולא שהטעה על האמינות.

פסק דין

במקרה זה הממליץ פטור

אף שבדרך כלל נפסק בשו"ע שהממליץ נחשב לערב וחייב בערבות בערך כל ההפסד, אבל לאחר בירור נוסח הדיבורים בדיוק, וגם הסבירות שמדובר באמת באדם אמין והנזק הוא סיבה צדדית, לכן אי אפשר לחייב את הערב.